

Список використаних джерел:

1. Григор'єва О. Є. Проблеми ризиків, що виникають під час реалізації інноваційних проєктів, та методи їхнього кількісного вимірювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 628. С. 64–71.
2. Касьянова Н. В., Яцюк С. С. Управління ризиками інноваційного проєкту. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Том 30 (69). №3. С.84–89.
3. Левицька О. О. Оцінювання ризиків при впровадженні інноваційних проєктів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. Економіка*. 2010. Вип. 13. С.121–129.

Oleksii Patsarniuk

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,
Kyiv

ASSESSMENT OF RISKS OF ENTERPRISE'S INNOVATIVE ACTIVITY

The relevance of the study is due to the importance of assessing the risks of innovation at different stages of enterprise's innovative activity. For the enterprise, risk identification and assessment are important stages of the risk management process. At the same time, the identification and assessment of risks related to the enterprise's innovative activity is an important stage in the performance of audit tasks. To select the right risk reduction methods, it is necessary to conduct a risk assessment and identify factors that may affect the risk reduction.

Олексій Пластун, д.е.н., проф.,
Леонід Жужа, студент,
Сумський державний університет,
м. Суми

ESG-ЗВІТНІСТЬ ТА ПЕРСИСТЕНТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ ДАНИХ

Згідно з опитуванням MSCI 2021 Global Institutional Investor (опитування 200 установ-власників активів із активами на загальну суму приблизно 18 трлн. дол. США), протягом трьох чвертей (77%) інвесторів "значно" або «помірно» збільшили інвестиції у 2020 році, в компанії, які ведуть звітність у відповідності з критеріями ESG (екологічні, соціальні та управлінські фактори), причому ця цифра зростає до 90% для найбільших установ (активи понад 200 мільярдів доларів).

Близько 79% інвесторів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні збільшили інвестиції у ESG-компанії "значно" або "помірно" у 2020 році (78% у США та 68% у країнах EMEA). Близько 60% інвесторів в азіатському регіоні збираються включити питання ESG у свій інвестиційний аналіз та процеси прийняття рішень до кінця 2021 року. Для США ця частина становить 78% [1].

У 2020 році в ETF, що побудовані на основі компаній, що відповідають критеріям ESG потрапило понад 19 мільярдів доларів (після 8 мільярдів доларів у 2019 році), в результаті чого загальний їх обсяг склав понад 40 мільярдів доларів [2].

Нова адміністрація Байден-Гарріса в США може ще більше збільшити популярність сталих інвестицій.

В результаті індекси фондового ринку ESG стають все більш популярними як одне з ключових джерел інвестицій. Індекси ESG протиставляються звичайним (традиційним) індексам фондового ринку шляхом інтеграції критеріїв корпоративної соціальної відповідальності при скринінгу та виборі компонентів індексу.

Дослідницька діяльність у цій галузі значно зросла за останні роки. Основними питаннями дослідження є те, чи перевищують показники ESG-компаній відповідні показники традиційних компаній; чи впливають вони на ефективність ринку та результати діяльності фінансових компаній [3].

Результати неоднорідні. Це можна пояснити різницею в технічних характеристиках моделей, часових періодах, еталонах та інших характеристиках досліджень.

Незважаючи на низку статей, присвячених різним аспектам ESG, є багато нерозкритих питань. Одним з них є персистентність індексів ESG. Чи є ESG індекси більш персистентними, ніж традиційні? Відповідь на це питання може частково відповісти на питання: чи є індекси ESG більш ефективними?

Відповіді на ці питання важливі, оскільки соціально відповідальні компанії забезпечують більшу прозорість у своїх звітах. Теоретично ефективність ринку залежить від рівня інформаційної асиметрії. Його зменшення повинно призвести до підвищення ефективності ринку. Але більша прозорість вимагає більших витрат для компаній, пов'язаних із збором, розкриттям, публікацією та верифікацією інформації відповідно до критеріїв ESG. Це також може бути причиною різниці у властивостях даних для ESG та звичайних індексів.

Це дослідження намагається заповнити деякі існуючі прогалини в літературі, що стосується ESG даних. Нами було проведено комплексний аналіз 24 індексів з родини MSCI за період 2007–2020 роки. Ці індекси представляють ESG та традиційні компанії з різних країн, включаючи США, Великобританію, Японія, Китай, Індія та ін. Для дослідження персистентності використався R/S аналіз протягом.

Перевірялась наступна гіпотеза: персистентність відрізняється для ESG та традиційних індексів.

Результати R/S аналізу представлені в Таблиці 1.

Таблиця 1.

Показник Херста для ESG та традиційних індексів MSCI

Індекс	ESG	Традиційні	Різниця, %
MSCI USA	0.56	0.53	6%
MSCI UK ESG	0.53	0.53	0%
MSCI CHINA ESG	0.57	0.58	-2%
MSCI INDIA ESG	0.54	0.56	-2%
MSCI JAPAN ESG	0.53	0.53	-1%
MSCI SOUTH AFRICA	0.51	0.51	-1%
MSCI WORLD	0.55	0.56	-1%
MSCI BRIC	0.60	0.59	2%
MSCI EMERGING MKTS	0.58	0.59	-1%
MSCI EAFE	0.56	0.56	-1%
MSCI EUROPE	0.54	0.54	0%
MSCI PACIFIC	0.54	0.55	-1%

Як бачимо, у більшості випадків немає значних відмінностей у значеннях показника Херста для ESG та традиційних індексів.

Результати цієї роботи проливають світло на одну з ключових властивостей фінансових даних - персистентність. ESG індекси не є більш ефективними порівняно з традиційними. Це означає, що торгіві та інвестиційні стратегії для індексів ESG не повинні бути більш прибутковими, ніж для звичайних індексів.

Можлива причина таких результатів - так званий „зелений камуфляж”, тобто імітація звітності зі сталого розвитку. Справа в тому, що звітування про сталий розвиток є добровільним, і не існує обов'язкового регулювання. Отже, деякі компанії просто імітують відповідність критеріям ESG. Як результат, серед компаній ESG є багато таких, які насправді нічим не відрізняються від традиційних. І як результат персистентність майже однакова.

Отже, ініціативи ESG у їхній нинішній формі не впливають на характер цінової поведінки на фондових ринках з точки зору персистентності.

Список використаних джерел:

1. MSCI 2021 Global Institutional Investor survey Mode of Access: <https://www.msci.com/zh/our-clients/asset-owners/investment-insights-report>
2. Lizzy Gurdus ESG sees record inflows amid pandemic. One leading issuer on the theme's staying power <https://www.cnbc.com/2020/09/19/esg-sees-record-inflows-in-2020-top-issuer-talks-staying-power.html>
3. Mynhardt, Ronald Henry, Plastun Alexey, Makarenko Inna (2017) Market efficiency of traditional stock market indices and social responsible indices: the role of sustainability reporting, Investment Management and Financial Innovations; International Research Journal, Volume 14, Issue #2, pp. 94-106. [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.14\(2\).2017.09](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.14(2).2017.09)

Oleksii Plastun Doctor of Economic Sciences,
Professor,
Leonid Zhuzha, student
Sumy State University
Sumy

ESG-ЗВІТНІСТЬ ТА ПЕРСИСТЕНТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ ДАНИХ

This paper examines persistence in the ESG and conventional indices. Using R/S analysis the case of the MSCI family indices (24 indices from both developed and emerging markets, including USA, UK, Japan, China, India and others) over the sample period 2007-2020 is analyzed. Results show insignificant differences in persistence between ESG and conventional indices. The same is true for persistence dynamics. Possible explanations of these results include 'green camouflage' and the absence of mandatory regulation of ESG reporting.

Сергій Рилєєв, к.е.н., доцент,
Трина Дрінь, к.ф.-м.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інституту КНТЕУ,
м. Чернівці

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ТА ПОДАТКОВІ РИЗИКИ КОМПАНІЙ

Одним з головних трендів сьогодення в системі бухгалтерського обліку виступає прагнення до максимальної прозорості та доступності інформації всім категоріям користувачів фінансової звітності – від державних регулюючих та контролюючих органів, до акціонерів (власників), інвесторів, кредиторів, постачальників, покупців, громадськості та ін.

У рамках імплементації норм ЄС у вітчизняну облікову практику у 2017 р. Верховна Рада України внесла зміни у Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», відповідно до яких окремі суб'єкти господарювання (середні та великі підприємства) повинні складати та подавати разом з фінансовою та консолідованою фінансовою звітністю звіт про управління та консолідований звіт про управління.

У країнах-членах Європейського Союзу складання звіту про управління регламентується Директивою 2013/34/ЄС від 26.06.2013 р.

Даний звіт виступає «візитівкою» або «презентацією» підприємства як бізнесу та соціально значущої одиниці, що доповнює дані фінансової звітності.

Звіт про управління – документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності.

Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління нефінансову інформацію [5].